

Dr. Roy

L'IDEA

SUMARI:

En començar. — *El cas d'En Marius*, per Ramon Rosselló Bragulat. — *A un poeta màrtir*, per Plàcid Vidal. — *Era jo...*, per Josep Busquets Tenas. — *Corrent del riu...*, per J. M. López Picó. — **ELS NOSTRES CLÀSSICS**: *Ramon Lull*. — *Cabelleres lluminoses*, per Miquel Saperes i Auví. — *Nit de Sant Joan*, per Pere Queraltó Tolosa. — *La padrina*, per J. Solervicéns. — *La tragèdia de l'home menut*, per Daniel Forns i Carreras. — **LLETRES ESTRANGERES**: *A Florència*, per Josep Fló, trad. — *La vall harmoniosa*, per J. Rovira i Artigas, trad. — **LLIBRES.** — **NOTUL·LES.**

ANY 1.er
Núm. 1

Redacció i Administració:
LLIBRERIA POL·LIGLOTA

1.er Sete
de 19

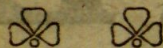
UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Carrer Petri
BARCELONA

L'IDEA

REVISTA D'ARTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

LLIBRERIA POL·LÍGLOTA

::: CARRER DE PETRITXOL :::

SURT EL DIA 1.ER DE CADA MES

UB
Biblioteca de Comunicació

L'IDEA

REVISTA D'ARTS

ANY I

1.er DE SETEMBRE DE 1920

NÚM. 1

EN COMENÇAR

Heus-aquí la trasmudança en obra material d'unes joves energies que deixondides pel mestratge fecund de les activitats nobles de Catalunya, venen a col·laborar a la tasca magna de la concreció plena i vigorosa de la personalitat de la nostra terra en totes les manifestacions d'aptitud humana.

És la plasmació primera d'un esforç obscur i mancat encara de l'al·liçonament en la lluita amb les noses eixorques oposades sempre a l'assoliment de tota idealitat constructiva com és la nostra; però, i per això mateix, verges les nostres sines de la punyida de la defallios, ens sentim rublerts de l'abrandança sana de l'optimisme en aquesta empresa de les nostres amors.

La nostra labor no és nova. Vol·driem ésser els seguidors, dins les normals modalitats infantades pels temps presents, de les petges gloriuses de tants esperits selectes que'ns precediren en l'ofrena sublim de llurs entusiasmes generosos en ells sagrats holocaustes de l'Art i de la Pàtria i la lluminosa memòria dels quals, froment de les nostres concepcions i vivent tot-hora entre nosaltres, és la millor

fermança d'una continuïtat inlasable i serena en la feina que'ns havem proposada.

En iniciar la nostra actuació no'ns escauria acollir-nos massa a la indulgència d'aquells al fuí dels quals ens caldrà retre el tribut dels nostres treballs. Conscients de l'admirable facultat de percepció espiritual del nostre noble, sabrem bandejar de les nostres inspiracions les passions malsanes que deguessin estigmatitzar-les fent-les indignes de l'alta missió a que les consagràrem. Emprò, si el torbament d'un instant, pervingués momentàniament a arrebastar-nos d'aquesta via dreturera, demanem que el blasme severíssim de vosaltres tots, donant-nos consciència de la nostra abjecció, ens torni la claredat de pensament amb que poguessim redimir-nos-en.

Alliberats del jou entorpidor dels prejudicis, trovarem l'austera suggestió de les nostres accions, només que en l'asserament dels nostres cors i, dins les rutes del progrés, en l'ideal inmutable de l'araça.

I ara, en llençar-nos, gosadament potser, a l'obra que'ns enàmora, invocarem que per molt temps la

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINER
- BARCELONA -

dolça remembrança del treball d'ahir ens porti, amb l'anhel d'acomplir la tasca d'avui, la joia pura

de sentir-nos servidors de la causa santa del ressorgiment de Catalunya.

EL CAS D'EN MARIUS

Instintivament li resultava antipàtica a n'En Marius aquella veïneteta de la casa del davant. Les mirades insinuants i ingènues d'ella en lloc d'halagar-lo l'esperonaven, i, no podia fer-hi més, sempre que des del seu balcó la sorprenia mirant-lo, se la guaitava amb un aire d'insolència i de menyspreu.

A n'ell mateix li hauria sigut difícil justificar aquella animadversió remarcable i fins injusta, perquè en realitat la veïneteta, que a fe era escaienta, no havia comès altre delicte que el de patentitzar-li certa inclinació. Però era crudel en Marius sense saber-ho: Crudel i ambiciós.

Ell havia somniat sempre en una dona gairebé de quimera, que reunís totes les gràcies i totes les virtuts. I fatalment, la veïneteta, aquella donzella gràcil i senzilla que no tenia altre defecte que el de pertànyer a una família modestíssima, no tant sols la trobava mancada de tot encís, sinó que li engendrava aquell profund sentiment repulsiu.

Ho comprenia tot allò la veïneteta? Indubtablement devia haver-ho observat, i si aixís era, sols dugues explicacions eren acceptables: O un gran amor portat fins al sacrifici de tolerar aquelles ferides en la seva susceptibilitat, o una refinada coqueteria alimentada per la indiferència agressiva d'ell.

Fos una u altra la causa, el cas

és que l'actitud dels dos continuava invariable, sense vesllumbrar-se malgrat el temps que anava durant, la més sensible desviació en cap sentit.

Feia poc de temps que en Marius s'havia posat en relacions amb una noia que, malgrat posseir una relativa cultura i no reunir, però totes les condicions per ell exigides, sapigué dominar-lo de tal faisó, que l'havia fet víctima de les seves coqueteries i extravagàncies. Ara se li havia ocorregut que li escrigués una novel·la.

I com que ella era exigenta, i ell era incapaç de negar-se a tal pretenció, no tingué més remei que comprometre's.

—Escriure una novel·la; improvisar de cop i volta un fet inconegut; escriure una novel·la que fos digne, que portés condensada una passió o una indiferència o un desengany... Heus-aquí la dèria que poc a poc anava obsessionant a n'en Marius.

* * *

Però tant difícil és trobar un argument...? se preguntava assegut en un balancí a casa seva, tot fumant, preocupat.

I difícil o no, lo cert és que la solució no es traslluïa.

Aixís transcorregueren uns quants dies. Un vespre en Marius, després d'haver divagat inútilment

una llarga estona, sortí al balcó, i breus moments després comparegué la veïneteta. Ell amb mal humor la guaità ficsament, i fou tant desdenyosa la seva mirada en aquella ocasió que la pobra moça baixà els ulls tota enrogida i desconcertada... En Marius es retirà; s'assegué indolentment en el balancí, i amb els ulls clucs procurava combinar un argument. Mentrestant la veïneteta, tota sola, recolzada, en la barana

del seu balcó plorava desconçolada...

* * *

En Marius entregat a les seves divagacions continuava cercant en va el ja gairebé odiós argument per la novel·la. No s'havia adonat encara tot i essent tant observador, que ell era el veritable protagonista d'una punyenta història sentimental...

RAMON ROSELLÓ BRAGULAT.

A UN POETA MÀRTIR

Oh tú que tant t'afanyes a lluitar
per a deixar record d'aquesta gesta :
la glòria no és de l'home que se'n va,
sinó de qui en la vida encara resta.

¿Què engaudiràs d'honors aconseguits,
sí, en morir tú, ton nom passa a l'història,
quan l'obra que és el fruit dels teus sentits
sols altres la viuran fent-te memòria?

T'hauria valgut més el fruïment
d'una existència dolça i oblidada
quan, arribant al teu acabament,
finís amb tú qui te l'hagués guanyada;

l'amiga que desitges bé real,
i que sempre has provat amb desventura,
havent de fer-la gran ton ideal,
com monument damunt ta sepultura.

PLÀCID VIDAL.

ERA JO...

La primavera somriu. Tots els camps que descobreix ma mirada estan plens de flors. De flors i alegria; d'alegria i amor. Els arbres canten sa cançó eterna. El fullatge tremola a l'ésser besat per la brisa que suau i fresca camina depressa, depressa per aquells camps fent-me ofrena d'excelsos perfums. ¡Que bé s'hi esquèia mon ànima d'enamorat dins d'aquelles hores quietes i encisadores! Una celestial criatura em mira somrient. És Colombina. Crèia veure una màgica visió. Mes bé, una fada missatgera de l'amor. Sos rossos cabells voleiaven per damunt de ses espatlles. Sos ulls brillaven com dues violetes que s'obren en la neu an els primers raigs del sol. Son vestit blanc, més que un lliç, tan com el marbre de Paros, amb un grotesc dibuix negre. ¡Què bella i hermosa!

—Faràs content an el Pierrot— dic jo.

—No—respònd;—tan sols dibuixa maliciosament un somris en els llavis.

—¿Te'n burles? ¡Pobre Pierrot!

Tant bó que és. Viu enamorat, estima a sa companya, a sa Colombina i tú te'n burles... Fas mal fet. Tú dius que l'estimes i menteixes. Sigues bona i no traeixis com les dones dolentes. Vina, juram-ho.

No contesta. S'aparta cruelment i corra enjogassada camps enllà. ¡Mal llamp! Molt aprop l'esperava l'Arlequí, l'home traïdor, l'etern enemic del romàntic Pierrot. I al juntar-se s'abracen, em miren, s'en burlen, fan ganyotes i marxen alegres, corrent agafats.

Com ferit per la sageta mon cos cau a terra, al costat mateix d'un llac on s'hi passegen dos cignes blancs, blanquíssims com la neu. Fins sembla que les forces m'hagin abandonat. I al mirar en el fons del llac, veig pintat damunt l'aigua el retrat de Pierrot. Mon rostre s'arruga com si vegés una tragèdia. Però, refent-me, com si anés a alçar un gran pes, m'aixeco, em miro el cos i... ¡oh Déu! ¡Anava vestit de Pierrot!

JOSEP BUSQUETS TENAS.

CORRENT DEL RIU...

CORRENT DEL RIU QUE MOUS LA BARCA...

—¿PERQUÉ OBLIDEM I PERDONEM?

SOTA LA PEDRA QUE S'ENARCA,

DEIXEM QUE REGALIMI EL REM.

—¿PERQUÉ OBLIDEM I PERDÒMEM?

—NO MÉS QUE PER L'ESGUARD DELS HOMES,
RESPON EL SO DEL REGALIU.

—PERQUÉ ELS ESGUARDS DE TOTS ELS HOMES
FAN COM L'ESPLAI DE L'ARBREDIU
A ON REPOSA EL CURS DEL RIU.

CORRENT DEL RIU : —I QUAN LA VIDA
D'UN SOL ESGUARD DEIXA EL CORRENT?

—LES AIGUES PRENEN EMBRANZIDA.

—¿COM UN SOL RIU I UN SOL CORRENT?

—NO. CADA ESGUARD COM UN TORRENT.

J. M. LÓPEZ PICO.

ELS NOSTRES CLÀSSICS

RAMON LULL

El beat terciari franciscà Ramon Lull, nasqué a Palma de Mallorca, l'any 1225 i fou educat en el palau dels reis d'Aragó, pervenint a ésser-ne nomenat senescal i majordom.

En la seva juvenesa, no menà pas una conducta gaire exemplar. La missió folgada de què fruïa, el llançà al vici amb tanta de seducció, que no assolí alliberar-se'n fins molt temps després del seu enmullerament, quan en el curs d'una passió desordenada fou-li mostrada la migradesa de les beutats mundanes. Aleshores, colpit d'un profunde penediment, deixà muller i fills, per a donar-se per sempre i només que al servei diví.

Anà a París, on aprengué l'alarb, d'un servent mahometà, qui creient que era projecte de Lull l'anar a expandir el cristianisme a Moreria, concebí l'intent de matar-lo, no arribant més que a ferir-lo, encara que greument, mercès a l'auxili que Lull, rebé del veïnatge.

Tornà Lull a la pàtria, on i en una ermita retirada, es consagrà als estudis científics, i a la contemplació mística, concebint, aleshores, l'idea d'un Art general comuna a totes les ciències. Aquesta teoria, fou-li atribuïda per inspiració celestial i li donà el nom de Doctor enllumenat, amb que l'admiraven sos contemporanis.

Desitjant comunicar la ciència que en la solitud li havia estat revelada, passà a Mallorca, començant d'ensenyar-la. En els primers

temps, però, no assolí pas d'ésser comprès dels seus deixebles. La novitat complexa de les seves abstraccions, era costosa de capir per les mentalitats dels seus compatriotes, que creien que el Mestre havia perdut la raó en força d'estudis i de meditacions.

Tornat a la soletat i pensant que per a la difusió de la seva tesis calia un comentari, allí el composà. Anà a Roma, parlà al Sant Pare i als més doctes dignataris de l'Església, donant-los a examinar la seva obra, essent-li ordenat de traslladar-se a França i sometre-la al dictamen de la sorbona. Quaranta doctors i llicenciats oïren la doctrina luliana, donant-hi la llur aprovació.

De París anà a Gènova i tornà a Roma, presentant al Sant Pare, escrits d'Universitats i de sabis apoiant els seus principis.

Animat, aleshores, Lull, pels aplaudiments d'uns i altres i portat de l'esperança en l'assoliment dels seus desitjos, demanà al Sant Pare que disposés la fundació, arreu, de col·legis, on hom pogués ensenyar ciències i la llengua aràbiga per tal d'acréixer el nombre de predicadors cristians entre els infidels.

Viatjà Lull per l'Armènia i Xipre, expandint l'idealitat de la conquesta de la Terra Santa i predicà el Cristianisme a l'Egipte i Tunis, no sense patir, emprò, els rigors de la persecució dels infidels.

De Tunis anà a Nàpols i a Gèno-

va. Passà a País i vingué a Mallorca, marxant després a Roma, ensenyant arreu les seves doctrines i predicant la creuada contra el poder turc que aleshores avassallava la Grècia.

Convencent per fi de que res no podria assolir en bé dels seus designis, per mor de les discòrdies mutues entre els primers cristians, anà a l'Àfrica per a combatre amb la paraula, les doctrines de Mahoma. A Bona i Tunis, especialment, feu una campanya intensíssima, patint-hi sofrences i persecucions de tota llei.

De tornada a Gènova, fou-li concedit l'hàbit de germà de la tercera ordre de Sant Francesc. Prosseguí, després, les seves peregrinacions i tornà a París, on llegí públicament l'«Ars Magna» i escrigué multitud d'obres en llatí, català i alarb, combatent les creències dels mahometans, com també l'Averroïsme, aleshores molt en boga.

Després d'haver assistit a Viena al capítol general de l'Ordre, Lull, es tornà a recloure a la seva ermita, on visqué tres anys, exaltant-se més i més el seu anhel d'abolir el mahometisme.

Anà, altra volta, a Egipte i Armènia i visità Grècia, Polònia i Anglaterra, començant el seu peregrinatge a les corts cristianes d'Europa, sempre menat per l'anhel d'organitzar una Creuada magna contra els infidels.

Tornat a rependre ses prediccions a Tunis, fou empresonat i condemnat a ésser lapidat, morint d'aquesta sort l'any 1315 i essent recollit i portat a Mallorca el seu

cadàver, per uns marxants genovesos. A Palma, a l'església parroquial de Sant Francesc, es serven les despulles del martre.

Les doctrines de Lull, tingueren temps després un adversari formidable en l'inquisidor Aimerich, qui, contrari especialment dels principis establerts en el llibre de «Filosofia de l'Amor» no sols, suposà en l'obra del Beat, proposicions herètiques, sinó que, fins i tot, mitjançant una bul·la apocrifament atribuïda al Sant Pare Gregori XI, manà la recollida i l'examen dels llibres de Lull, menaçant de fortes censures, aquells qui no'ls donaven de grat o que els servaven ocultes.

Els parents de Lull, recorriren en contra d'aquesta campanya perentòria al rei Joan d'Aragó, qui disposà un nou examen de les obres d'aquell, sobre les quals, recaigué l'any 1383, sentència favorable.

El rei, previ l'aconsellament de l'Inquisició, decretà l'exili d'Aimerich, qui fou retat davant la cort pontifícia, comprovant-se, aleshores, la falsedat de la bul·la.

En temps de Pau IV, es posaren en l'Índex les obres de Lull, per oblidança de ço que s'era escaigut ja abans; però el Concili de Trent, revisà el judici i en revocà la sentència.

Esmentarem entre les obres de Lull, l'autenticitat de les quals ha estat pal·lesada.

En Filosofia i Teologia : «Ars magna generalis», «Arbor scientiæ», «Llibre de Teologia filosòfica», «Liber gentilis et triumph sapientium», «Liber demonstrationum», «Orationes et Contemplationes»,

«Ars demostrativa», «Ars amativa», «Arbor veræ philosophiæ», «Floris amoris et sapientiæ», «Philosophiæ amoris», «Lògica nova», «Dipulació entre cinc savis», «Mil proverbis», «Disputació entre la Fe i l'Enteniment», «Contra l'Anticrist», «Visió delitable», «Deu maneres de contemplar a Déu», «De Natura», «Predestinació i lliure albir», «Art mixta de Filosofia i Teologia», «Nova Metafísica», «Disputació de Lull amb l'Averroïsta», «De Ente», «Llibre dels cinc principis».

En Oratòria : «Sermó contra els preceptes del Decàleg», «Sermons» (contra Averroes), «Arte breve de predicar».

En Filosofia Moral i Política : «Llibre de vicis i virtuts», «Doctrinal del Príncep», «Orden de Caballeria», «Doctrina pueril», «Blanquerna», «Llibre de l'Amic i de l'Amat».

En Jurisprudència : «Ars juris naturalis», «Dret Civil».

En Medicina : «Llibre de la Febre», «Regió de la salut i de les enfermetats», «Medicina teòrica i pràctica», «Mètode d'aplicació de la Lògica nova a la Medicina», «Arte ecuatoria».

En Matemàtiques : «Arte de la Aritmética», «Levedad y peso de los elementos», «D'Astronomia nova» (contra l'Astrologia, «Geometría nueva», «Geometría magna».

En Química : «De la quinta essència», «Testament i codicili», «La diadema de Robert», «Llibre dels experiments», «Invenció dels secrets ocultes», «Alfabet químic», «Llibre de la destilació de l'aigua», «Transmudança dels metalls».

En Preceptiva : «Art rítmica», «De retòrica», «Art de cantar». En pràctica : «Arte de navegar».

Davant de Ramon Lull, ens trobem en presència d'un geni singularíssim que enlaira una flama gegantina al mig de les tenebres de l'Edat mitjana i el caliu i el reflexe del qual ens pervé encara, doncs les doctrines del Beat, que imperaren a l'Espanya oriental i a Itàlia, fins al segle XVI, són avui i tot l'objecte d'estudis profundes i sempre profitosos.

Lull, escrigué, preferentment, en llatí i català; però, també, i copiosament en francès, italià, castellà i alarb.

Com pot veure's en l'examen encara que lleuger de les seves obres, Lull, excel·lí en el conreu de totes les activitats intel·lectuals conegudes de l'humanitat d'aquells temps cercant, sempre, en totes les disciplines principis didàctics, que poguessin portar-les a l'abast fins de les intel·ligències menys privilegiades.

Les lleis de l'armonia i de l'unitat supremes, foren les fites on arreballaren els entusiasmes del savi.

Teòleg, combaté a Averrois i trobà la mort en la predicació del Cristianisme.

Químic doctíssim, no caigué, mai, emprò com molts dels seus col·legues, en la passió per a trobar la pedra filosofal que tornés or, tota matèria existent.

En poesia, hi ha dugues tendències, fortament accentuades, en l'obra de Lull, l'una de quan se sentia emportat per les passions malsanes de la seva joventut, l'altra, tota ungida de misticisme i de

serenor espiritual. En els primers temps, emprà Lull, les formes llicencioses dels trobadors provençals, després moguent-se dins un didactó-simbolisme s'acollí, més, potser, a l'austeritat que informaba les composicions castellanes de l'època; sempre, però dins les modalitats poètiques que'ns eren tradicionals.

CABELLERES LLUMINOSES

Tal com l'escuma diamantina
quan es destria per l'onada
i en raigs d'argent tota fulmina
i és per l'oratge acarònada,
i al bes del sol qui la feconda
mostra lo blanc de sa nuesa
morint ensem blana i joconda
i auriolada de puresa,
les cabelleres lluminoses,
tremolejant, fan la llur via
i a llur claror totes les coses
prenen ambient de poesia.
Quan les he vistes, aromades
de santetat, per Déu ungides,
vull esbrinar-les i és debades;
en el silenci indefnides
guaiten el temps i si un hostatge
cerca el vianant, elles, inquietes,
mostren uns jorns d'amor i ultratge
i ensomnis i odis i desfetes
de porpra i or i cants de vida
sobre la terra. I és llavors
que en lleu contemplació esquisida
passen sens màcula les hores.
Oh cabelleres embullades,
idees de la pau serenes,
amb bes d'infant moltes vegades
he segellat les vostres trenes,
i els brins d'argent que van per l'aire
com il·lusions encara fortes,
del meu esprit fantasiàire
fan ressorgir les fibres mortes,
i en esclatar de meravelles
(s'ou una vaga melodia)
i bategar de cors i estrelles

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINGI
— BARCELONA —

i resplandors de llàntia pia,
 les cabelleres sacrossantes
 pregunen a Déu, ben glorioses,
 i al bres del vent, pampellugantes,
 van esfullant-se com les roses...
 Damunt la terra desolada
 cerco l'amor i la bellesa,
 plau-me l'encís d'una balada,
 per l'abundor de sol, encesa;
 plau-me seguir la correntia
 d'una il·lusió, plé de fretura,
 i en les regions de fantasia
 somniar, somniâ una vida pura.
 Mes, quan damunt la terra ferma,
 sens forces ja, el meu cos s'esflori,
 i l'il·lusió devingui herma,
 i l'esperit del càntic plori,
 morir jo vull en margeneres
 de flors, gaudint carícies franques;
 ¡l'etern repòs de cabelleres
 plenes de llum i totes blanques!

MIQUEL SAPERAS I AUVÍ.

NIT DE SANT JOAN

S'ha fet fosc; ja era hora, la bri-
 valla desficiosa, no ha trobat en tot
 l'any un dia tan llarg.

Des de que han eixit de l'escola
 que'ls sento moure brega.

Ara, el tender del cantó, home de
 caràcter atractiu que en aquesta
 vetlla tradicional encara se sent el
 cor de noi, els hi arranja el foc.

La gatzara és grossa. Hi ha tre-
 ball per a tothom. Fins els més xics
 corren d'ací d'allà portant braços
 de llenya; tots criden; tots volen
 ordenar, però ell amb molta pacièn-
 cia posa pau entre els que per qual-
 que tonteria volen disputar-se.

Entre tant, el veïnat sentat en les

portes i balcons, contempla atent
 la preparació d'aquell munt infor-
 me, de fustes i mals endreços, que
 els xicots, durant un any seguit han
 recollit amb anhel i que dintre poc,
 no en restaran més que cendres que
 escamparà el vent...

Aquí i allà, soroll, tràfec; arreu
 esclata l'alegria.

Aquesta vesprada, cap vailet es
 recorda del sopar i si a quiscun
 d'ells el criden, fa el sord, o bé si
 respon, diu que no té gana, que ja
 hi anirà; però ¡què ha d'anar! no és
 qüestió de distreure's un instant,
 és precis guardar la llenya, que els
 del carrer de més avall volen pen-

dre'ls una cadira coixa que una veïna d'aquell troç, ja fa dies, va donar-la a en *Cunito*, que és el capdavanter, creguda de que anava junt amb la colla dels que fan el foc allí, i per això, s'han vist obligats a establir un servei de vigilància, armat d'escombres velles, les que, a l'últim, també trobaran llur fi en les brases...

Quin aldarull!... Quant bullici!...

Ja s'apropa el moment que mai arriba.

Prompte, ben prompte, fruïrem del sensacional espectacle...

—Encara no?

—No, encara és aviat.

I als infants, aquests minuts d'espera, els semblen hores llarguíssimes, costoses de passar.

—Quànt triguem!

—Oh, si.

—Ja és molt tard!

—Un xic massa.

—Renoï, serem els últims!

—Quina malícia.

Aquestes són les exclamacions contínues de la gent menuda que impacient frisa.

Però, per fi... —Ara!... ara!... — sento a chor, i veig al tender, satisfet com Neron al cremar Roma; que posa foc al monument de trastos inútils que tot seguit fumegen, cruxint llastimosament.

—Ja està encés!... ja està encés!...

—crida joiosa la mainada picant de mans, a l'ensem que un espatagament de coets, fa xisclar a unes mosses trapaceres que, ben segur, comenten de quina faisó podran obtenir el pronòstic del destí...

L'incendi s'ha arborat.

Quin fantàstic conjunt!...

Les flames, malicioses, apar que vulguin ferir el firmament estrellat de la nit poètica.

Són tantes les fogueres, que la gran urb s'ha embolcallat en una atmòsfera roja que li dona un aspecte infernal, quelcom tràgic...

Quanta claror!... Quina festassa!...

Tothom riu, tothom guaita entusiasmat l'obra destructora de l'element temible i barrejat amb l'esvalot dels curiosos, un piano de manubri eixorda amb les seves notes estridents...

A la matinada haurà finit tot!... Fins un altre any, si Déu vol,—serà l'expressió de comiat dels que ara il·lusionats bromegen i ballen i que llavors cercaran el repòs i, a poc, dormiran plàcidament rendits per la fadiga.

Fins un altre any,—diré jo també,—nit de glòria, nit meravellosa, per més que ningú sab quins serem els que podrem tornar-te a veure i gaudir l'alegria que ens ofrenes.

Oh! nit de Sant Joan; quàn t'enveja!... tú si que tornaràs, i, amb tú, els focs, el brogit, la gaubança... i correrà el temps, però sempre fruiràs de vida nova.

PERE QUERALTÓ TOLOSA.

LA PADRINA

A L'AMIC J. ALSINA BOFILL

Pausadament el dia fina
i arriba l'hora cap-vespral,
boi asseguda la padrina
està fent mitja en el portal.

Té setanta anys, ningú ho dirial,
serva un caient tot juvenil
i feinejant per la masia
encara canta amb to tranquil.

Li plau encara en jorns de festa
anar a oïr missa majò
lluïnt damunt sa blanca testa
l'airós i típic caputxó.

Veure, en sortint, la fadrinalla
subjecte al so del flaviol,
cor-bategant, balla que balla
a plena llum... a bat de sol.

Llavors recorda'l temps alegre
de les rialles i els afanys,
el temps feliç del cabell negre,
la edat d'ensomnis, els vint anys.

I a cada pas de la sardana,
i a cada colp de tamboril
es mostra gaia, bella, ufana...
Serva un caient tot juvenil.

Del trist hivern en les vesprades
vora'l caliu d'un foc encés,
jo l'he sentida devegades
contar la guerra del francès.

I m'ha semblat una heroïna
parlant dels fets de l'antigò...
I el rostre bru de la padrina
s'és amarat d'evocació.

A cercar l'aigua ha anat suara
amb els dos cantis grans d'aram,
l'aigua argentada, fresca i clara
per quan la gent torni del camp.

I en arribant a la font dolça
ha somrigut, i abans d'omplí,
ben acotxada, a frec de molsa
ella ha gustat un rajolí...

Pausadament el dia fina
i arriba l'hora cap-vespral,
mireu, mireu a la padrina
qu'està fent mitja en el portal.

J. SOLERVICENS.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

LA TRAGÈDIA DE L'HOME MENUT

I

Cada tarda tenia lloc l'invariable escena en una botiga de robes, rò-nega i ample, que per estar situada en un dels vells carrers del barri de Gràcia, servava totes les característiques d'establiment de poble. Les sastresses treballaven arran del llindar i fins a l'istiu quan el sol declinava, hi havia alguna aprenenta—trena penjant i galtes de rosa—que treia el tamboret al de fora i feinejava a plena llum.

Dient que eren set o vuit les noies en ple gaudi de juvenesa, ja queden descrits el bonhumor, els cants i les rialles que florien a la botiga amb caràcter permanent. No és d'estranyar, doncs, si cada tarda es fes gatzara al passar l'home menut. El dia que el van descobrir—permeteu-me el mot—hi hagué un esclat de rialles mig dissimulades. A l'endemà ja no's cuidaren d'amagar-les tant, de mica en mica esdevenien més sorolloses, fins que un dia...

L'home menut, veritablement menut, era a més a més lleig i magre; les celles hirsutes i el front prenyat d'arrugues, l'hi donaven l'aire d'un petit home amoïnat. I era lo cert; estava fastiguejat, aburrit de la seva estatura minça i de les burles que li ocasionava. Que'n feia d'anys que'l tenia aquell turment! De quan era noi, que ja duia al pit un rosec d'enveja veient que'ls seus germans creixien com plançons rics de saba, mentres que ell, més gran per l'edat, pareixia haver-se estacionat en una alçària

de pigmeu. Per aquest motiu era la riota de la mainada del carrer. Perxò començà d'adquirir aquell encongiment, aquella lassitud que el feia semblar més petit encara. I a mida que passava el temps era en ell més forta l'obsessió de créixer, de debatre's contra aquella taxa d'estatura. Mes quan veia que resultaven infructuosos sos desitjos, tornava a caure dins d'un aplanament moral que li marcava abans d'eixir als llavis, les rialles, i li llevava el goig, les ganes de jugar i moure fressa. A casa seva veient-lo neulit i delicat, el mimaven amb una sol·licitud molesta; els germans se'l guaitaven amb ulls de llàstima i sa mare alguna volta amanyagant-lo, tenia la mala ocurrència de dir-li carinyosament ¡el meu nanet! ço que feia que també arribés a sentir una mica de rancúnia pels de la família, tal com la sentia pels brivalls del barri que disfrutaven cridant-li d'un troç lluny : nano petarrell!

Aquest estat d'ànim, contínuament rezelós i despitat l'emmagria poc a poc... Ah, si hagués pogut créixer! Si hagués pogut conquerir l'alçària d'un home, com s'hi hauria rabejat fent sentir l'autoritat de germà gran; els drets d'hereu! Tant mateix valia la pena de mantenir l'espurna de l'esperança...

Ja més grandet—en qüestió d'anys—anà un quan temps a fer gimnàs, seguint els consells d'algué que es compadeixia del seu desfici i si amb allò va lograr tornar-se més fort i musculat, en canvi lo

que era créixer com ingènuament creia conseguir, ni una polzada.

Quan a còpia d'anys i afanys tingué l'evidència de que no hi havia medi d'esmenar la mida que la Naturallesa injustament l'hi havia designat, una pesombre malaltissa feu presa d'ell. Una corrua de pensament nefastes li sardanejava pel cervell, i tornava's a cada instant més insociable i feréstec.

En aquest humor, tan poc desitjable per ningú, és en el que'l trobem en una de les tardes en que la seva presència motivava la hilaritat de les sastresses gentils, cruelment burletes. De lluny li coneixien les passes calmoses, i quan la seva arribada era imminent, entreobrien la groga cortina preservadora dels raigs de sol, i començava la xirinola. Una d'elles, balladora de l'«Iris», «Bohemia» i altres temples d'aquesta mena, sacerdoci que li havia donat patent de desvergonyida, etzivava amb punyidora gràcia:

—Ei, jove, ja pot alçar-se, que ja ha passat la processó!

Ell enrogia; clavava un esguard mig temorenc, mig menaçador, i seguia avall. Les veus despietades, chorejades de rialles l'aconseguien fins un troç enllà...

—Si s'enfada li comprarem un barret de copalta! —Jo de vostè em regaria els peus! Passio-bé, milhomes!

I així cada tarda. Una d'elles feu un esforç de voluntat i al sentir les primeres veus de gresca, es plantà al bell mig del portal. Les donzelles enmudiren de sopte al veure'l en una actitud viril inconeguda fins

aleshores. Però refent-se començaren de nou a riure, primer una, i després l'altra i l'altra, com un rastre de sofre encés per una punta. Sortosament la filla de la casa, amb la veu tremolosa d'indignació, posà terme a l'escena, dient unes paraules que evidenciaven lo lleig d'aquell procedir i que tingueren l'eficàcia de fer callar a les companyes. L'home menut, agraït, commoguda fins la darrera fibra de sa minúscula persona, volgué parlar i no ho conseguí. Però els ulls humits, tristament serens, ho digueren amb eloquència. —Encara hi havien al món persones de cor! I glosant aquest pensament senzill, fins somrigué una mica, cosa insòlita. I al vespre, ocasionat sens dubte per l'aura del benestar que va amoixar-li el front, tingué un somni més insòlit encara: Va somniar que creixia!

II

D'aquella tarda ençà, es feu amic de les sastresses i més d'una tarda escadussera entrava, i conversejava una mica amb elles. Ja no les feia riure! S'havien acostumat a veure'l d'aprop i ja no se'l guaitaven encuriosides com un animalet estrany.

Per altra part, amb el seu caràcter afable, amb la seva parla senzilla ons'hi traslluïa una tristesa molla de serenitat, conquerí ben prompte la simpatia d'aquells caparrons eixelebrats, però posseïdors d'un cor sensible, com a dones qu'eren.

Molt li plavien aquells ratets. Especialment departint amb la Marta, la oficiala que sabé imposar-se opor-

tunament, digne i enèrgica. Com li remerciava la bona acció. Per ella quedàren foses les rialles impertinents i aquelles pulles que es clavàven com a claus roents. I ella comprénent la delectació amb que era escoltada, s'esmerava enflocant de tendreses llurs paraules, talment com si es dirigís a un infant. I a còpia de temps, ell, que en aquella tendresa no hi capia altra cosa que la tendresa en sí, i no la compassió amb que era motivada, sentí en son cor eixorc d'estimacions, una mena de caliu inconegut; un renovellament intern, que tard o d'hora havia d'endevinar a que era degut. I quan en tingué la certesa de que estimava encarregà a un amic veí del seu carrer, i conegut també de la botiga, procurés entrevistar-se amb ell, per allissar el terreny. No fos cas li vingués massa de sopte la nova i per impremeditació anés tot en orris. Calia fer-ho amb diplomàcia, car allò podia ésser el començ d'una nova vida curulla de venturres. Tant hi pensava en la donzella; eren tantes les il·lusions que s'havia forjat, que la dèria del créixer, que durant tants anys era una obsessió i un desfici, gairebé que la deixava en un cantó arreconada. Tot per l'amor, castament platònic, engendrat per l'agraïment, pels esguards dolços i llumínics que ell assedegat sentia com entraven en l'eixutesa del pit i per una flor despresa d'un pomell i que li fou oferta amb tota gentilesa. Estava enamorat! Quin regust de mel i maduixa li endolcia els llavis pronunciant aquests mots...

Perxò agabellat per la impacièn-

cia, bon punt ovirà l'amic que tornava de la comanda, va sortí al seu encontre, abraonant-s-hi quasibé.

—Dígues, Manel, com ha anat? què t'ha dit?

—Bé..., calma't que ja ho sabràs... La noia, ara com ara...

—Què, què vols dir?

—Res; que no està en... vull dir, que considera...

—Manel, per Déu, diga'm-ho tot; no cal que t'ho callis, que amb la cara ja conec que no'm duus cap alegria... ¿Així ha refusat el meu oferiment?

—Home refusat del tot...

—No, si prou que ho veig. Però digues: almenys haurà estat pietosa i no s'en haurà enrigut? L'amic calla i l'home menut llegeix en els ulls de l'amic, tota la crúa veritat.

—També ha rigut com totes; és com totes!

I plorant la decepció va allunyar-se. Es sentia colpit pel desengany com per un cop de maça, i s'encongia, s'encongia covard enfront la pena.

Les sastresses intrigades per que feia una pila de temps que no sentien al llarc del carrer, les passes metòdiques de l'home menut, preguntaren per ell, i en Manel, l'amic, va assabentar-les que feia dies jeia aplanat al llit, víctima d'una malaltia d'aquelles tant cançoneres. Fortunadament anava per bé. I així fou... Al cap de poc temps tornà a aparèixer, pàl·lit i ullerós, les galtes begudes i més arrupit que mai. Ell, l'home obsessionat per l'afany de creixer, el Destí irònicament li jugava ben males passades. A cada

esdeveniment desfavorable, sentia la Mà del Dolor damunt la testa i anava enxiquint-se inclinant la còrpora cap a la terra on havia de guardar-hi ses despulles.

Llavors l'hivern feu com cada any l'entrada de consuetut, amb el seguici de ventades i plujes. I l'hme menut, convalescent, encara va recaure en la malaltia i tingué d'allitar-se a correuita. Ee el seu organisme miseriós, el microbi tifoide trobà un camp excel·lent por còrrer i propagar-se. En pocs dies només quedava de l'home menut, un manyoc d'ossos recuberts de pell.

A les nits era pres pel desvari qu'el feia parlotejar de mil coses absurdes, però de les que de tan en tan, sobressortia el nom de la sastressa. En la roentor del seu cervell imaginava's també, que una donzella de vesta blanca, alta i formosa, auriolada d'una blava claror, el cridava dolçament pel seu nom, atraient-lo al ensems amb la verdositat d'uns ulls magnètics.

Més d'una volta, al no estar amants algú de la família, s'hauria alçat del llit, seguint les petjades del deliciós fantasma.

La Fatalitat però, no'l deixava de la mà, i una nit gelada, en que tots els elements estaven en furiosa revolta, ocorregué lo inevitable. La germana petita qu'estava de torn, vetllant-o, com que li semblà qu'el malalt reposava i per altra part era molt temorenca de les nits de tempesta i més com aquella en qu'el vent udolava com un llop entre boscuries, resolgué anar-se'n a dormir.

L'home menut, la placidesa del qual era aparent, doncs el seu cap

seguia bullint com una fornal, tingué com cada vespre el desvari que dóna la febra als quaranta graus, i se l'hi tornà a aparèixer la visió de la dona blanca, que amb més insistència que mai convidava a seguir-la... Ell tambalejant-se com un ubriac, s'arribà fins a la balconada per on semblava haver-se esfumat la visió. Però no, que a darrera el vitrall vegí fulgurar tot d'una l'esmeragna d'aquells ulls, i encara l'ombra blanca li somreia i el cridava. Va obrí maquinalment i una alenada d'aire geliu va penetrar-li al moll dels ossos, fent-lo retrocedir. Més no tenia temps de refer-se de la impressió rebuda que, una altra ventada esbategà furienta la porta i el feu caure amb tan mala fortuna, que es clivellà el front al par amb el caire d'una cadira. Tingué perxò, esma d'aixecar-se i tornar al llit on li sobrevingué el col·lapse etern...

A l'endemà, quan el sol trucava timidament als vidres, entraren a la cambra la germaneta i sa mare... Un crit d'esglai retrunyí per tota la casa... I mentres la mare es cargolava adolorida, desfent-se en plors i jemeus, la noia amb els ulls inmensament oberts, guaitava el cadàvre fit a fit.

La Mort, la ben Pietosa, satisfent a la fi els desitjos de l'home menut, l'hi havia allargassat les faccions, les mans, les cames...

DANIEL FORNS I CARRERAS.

LLETRES ESTRANGERAS

A FLORENCIA

(DE HUC FOSCOLO)

Poesia us darà perennal vida,
ribatges que saludà en son camí
l'Arno, dins la ciutat que del llatí
nom, acollir volgué l'ombra fugida.

Des d'aqueix pont, dins l'ona empaurida
el fanàtic papal i el gibelí
llur sang vessaren, on al peregrí
del Bard excels ara la llar convida.

Voreres ínclites i benhaurades
que sentiren sovint l'amanyagança
dels peus gentils d'aquella ma Deesa
quant vers mi decantava ses mirades
i embalsamava l'aura de fragança
amb l'onejar de sa crinera estesa.

JOSEP FLÓ, *trad.*

HUC FOSCOLO (1778-1827) : Nat en terra grega (Illes fò-niques) i educat des de l'infantesa als licens d'Itàlia, formà el seu esperit poètic en l'estudi de les literatures clàssiques i, més tard, sota el mestratge amical de Victori Alfieri, de qui heretà la severitat i la vigòria en les concepcions. Fou poeta i crític exquisit, com també autor tràgic, possessor sempre, d'una inspiració asserenada i profunda.

Com a penyora de la seva obra, no molt copiosa, però tota igualment admirable, esmentarem : «Lettere a facopo Ortis», novela psicològica epistolar, ungida de sensibilitats bellíssimes i, per molts, comparable, sens menyspreu, a «Werther»; «Thieste», «Ayax» i «Ricciarda», tragèdies; mants reculls de poesies; una versió de «La Crinera de Berenice», de Càtul, un'altra, incompleta, de «L'Iliada».

Oï més, deixà quelques treballs d'erudició literària, especialment sobre l'obra dels Alighieri i Petrarca. «V. Sepolcri», la cabdal composició lírica de Foscolo, és tinguda per Francesc de Sanctis, com : «la prima voce lirica della nuova letteratura, l'affermazione della coscienza rifatta dell'uomo nuovo».

Les exaltades opinions polítiques de Foscolo i una passió intensament irreflexiva pel fauste en la vida, el menaren a una sort malhaurada a una casa de salut dels voltants de Londres.

Traduïm del poeta, el sonet «A Firense», publicat en el recull «Le cento migliori liriche d'ella lingua italiana», a cura de Lluís Ricci (Londres-Forència 1913). La primera edició íntegra de les obres de Foscolo, aparegué a Florència, l'any 1850.

LA VALL HARMONIOSA

(ANDRÉ-FERDINAND HÉROLD)

És la vall odorant de llaurer, en la lluna
fa dançar i morir, sa carícia d'argent,
i d'un crepuscle bell del vari firmament
les esteles del cel sorgeixen una a una.

Surt allí i s'agrandeix, entre l'herba oportuna
una fontana aon, la Naiàde llisquent
encantadora endorm d'un murmuri indulgent
a la Sàtira rosa, i a la Dríada bruna.

I heusaquí que joiós del bell vespre un pastor
que sa flauta sospira, un aire de dolçor
ha deixat la pendent de penyes aromoses.

Després de l'onda ell, ha sentit dolç frissó
i amb ulls desvanescuts per les nimfes formoses
es detura oblidós de acabar sa cançó.

J. ROVIRA I ARTIGAS.
trad.

A. FERDINAND HÉROLD (24 Febrer de 1865) : Debutà en el món literari per un drama «L'Exil de Harini» inspirat en el sanscrit. Després traduint i comentant diversos autors i textos, va revelar ses aptituds com a crític, i com a poeta, amb la publicació de «Chevaleries sentimentales». La seva poesia és una poesia de dolçor i placidesa, sent ademés un poeta purament objectiu que presenta les imatges plàsticament fent-nos assaborir tota llur arquitectura amb la seva fàcil i elegant descripció.

Té un sens fi d'obres teatrals qual llista seria innombrable.

Entre els llibres de poesia : «Chevaleries sentimentales» (1893). «Intirmède pastoral», sonnets (1896). «An Hasarddes Chemins» (1900).

LLIBRES

«Mig-jorn» : Selecta de poesies
de Mn. Xavier Carbó i Maimí.

Setze companys de Seminari del que fou simpàtic, robust i original cantor gironí, acordaren, poc després de la seva mort, fer-li una edició pòstuma d'homenatge de les seves obres. I un volum de més de doscentes cinquanta planes, que pels joiells que tanca i per la presentació acurada és digne de figurar en lloc preeminent de tota biblioteca, ha sigut l'acompliment de tal acord.

A l'obrir el llibre a l'etzar, i posar-hi els ulls, tot seguit notareeu una claretat que enamora, com si el sol hi donés de plé a plé. I al seguir la lectura, restareu meravellats davant el lèxic abundant, el sentiment corprenedor, les imatges beatíficament dibuixades i per sobre de tot aquella mena de si és no és turment suau que li feia cantar la natura en un deliqui angeril. A voltes el turment no hi és i esdevé el cant una plasticitat serena. Bona prova de lo dit n'és la «Virgiliana» que dedicada

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

a l'ubèrrim poeta En Carles Riba, figura en les primeries del volum.

Aguaita les cabres que rosses s'encinglen, Corolis, la roca és esquerpa, l'arítjol hi juga enredant-s'hi; les eures obscures en pengen igual que arrecades; i l'aigua en degota, plorosa, perdent-se entre abismes.

I cantant la pau de les barraques, i el bust del pastor qui es dreça tallat a la pedra, i el moment d'amoixar les cabrides, i el treure'n de les branques de faig les copes que, plenes de vi, s'alçaran per la pastora més bella de l'encontrada, recorda aquella urb que crepita entre odis i rencúnies, i, en suprem enjoïament exclama:

És bella, oh Corolis, la vida entre aquestes muntanyes
on brilla tot l'any fastuosa Regina Natura.

Seguint volum enllà, ens trobem amb «L'estrofa», d'una originalitat ben definida, i «Oda a la paraula», de versos sàfics ben cisellats. I devé després el camí tan florit, tan soleiat i per sobre de tot tan de nostra terra, que hom hi reposa i no sap si recullir «Una llàgrima» i «Una gota de rosada» i guardar-les com una relíquia d'ignoscència i un bocí de cel. Tresquem més, encara, que la reposada és bona emprò les immensitats atrauen, i, havent passat el *Glosari de les petites coses* i havent-nos encimbrejat per *Natura* baixem de plé a *La vida ciutadana*, on hi ha un esmolet que

melangiós i rústec
calmosament avall va fent sa via
sempre a darrera la vetusta mola
que sembla amb ell fer una sola peça

I trobem més enllà «Els artistes» que

saben qu'és bruna, guaitada de lluny,
Girona, l'heròica, d'esportellats murs,
com una Regina que està de genolls
per a rebre el crisma d'eterna unció
que versen els núvols i boires i sols.

I entrem tot seguit, deixant enrera la Ciutat, en un caminó petit, amarat de llum reposada, i encatifat de floretes de bosc. Les *Relligioses*, que formen la tercera part del volum, són violes, trocets de nàcar, lliris joncs, bocins d'or, escampats pel caminó. I aquell «Jesús arriba», «Miserere», on el poeta, En Xavier Carbó,

que tal volta no havia mai comés pecat, en perfecta contrició exclama:

Só als vostres peus, agenollat, Senyor,
mon front, marcat d'inesborrable signe
me cau fexuc sobre la polç de terra,
ni goso alzar el meu esguard indigne
a un sol esquitx de vostre resplandor...

I perdut, temorenc del món

Senyor, Senyor, desfèu-me la tempesta
que formidable ronca al meu voltant.

I en la suprem visió del Just Crucificat,
demana per a ell tota l'amargor de la vida.

Deu-me a tastar els set càlzers d'amargura
que aixarreiren vostre llavi en flor.

I per a completar la ruta que havem emprés, trobem uns jardins on tanta fresca ens convida a reposar-hi sovint, sovint. Hi ha de tot; flors de totes menes, fontinyols, llacs d'argent, reguerots de molça, i fins un xiprer que és un «Record necrològic». Entre mig d'aquests jardins hi ha la «Rapsòdia Bàrbara» que, al nostre modest entendre, junt amb la «Virgiliana» és lo mellor del volum; originalitat indiscutible, imatges fermes, rústiques i cantelludes, melodia impecable, emoció, tot d'una peça. ¡Oh, com ens bat el pit bo i gustant aquella catalana

Selvatge estrofa al mig del bosc nascuda,
breçada amb la cançó del llenyater,
ets forta com la flàira de la ruda,
ets bona com l'aroma del llorer.

.....

Alada estrofa blava
de transparències feta,
que en reixes d'or no has mai sigut esclava,
ni entre coixins t'has recolzat jamai,
enlaïra ja ta triomfal volada
com Alció sobre la mar salada
i emporta'm cap als aires del espai;
que a dalt del cingle s'ha immolat el dia
com sobre una ara en monument alçada
davant del mar i de la terra tota...

No acabariem mai de reposar. «Ella canta», «Sonata tardoral», «La unció del poeta», son monuments de nostra literatura i si afegim unes traduccions de Séneca, Horaci, P. Fougerey, Leconte de Lisle, Herèdia, Ronsard, Bouilhet i Petrarca, te-

nim ja la ruta finida. En Carbó dominaba la nostre llengua de manera que les paraules li brollaben com un salt d'aigua per les pedres del nostre Pirineu. Bona prova n'és la traducció de «Medea», tragèdia de Séneca, tan ben catalanitzada que esdevindrà digne companyona de «Nàusica», de Maragall, i quan havem d'agrair als companys

d'en Xavier Carbó que aixís ens han ofert com en una safata d'or i pedreria (sensibilitat i reculliment) quasi tota la producció del poeta!

És una santa revelació del mateix Déu en bé de Catalunya.

M. S. A.

NOTUL·LES

En començar la nostra publicació, plau-nos remerciar la llibreria Pol·líglota que, amb un gest de fina cortesia, ens ha ofert son hostatje per a que poguem aixoplugar-nos-hi.

De tots els treballs publicats en L'IDEA n'és solament responsable la Redacció; la llibreria Pol·líglota no pot fer-se'n càrrec. Amb tot i que, segons frasse recollida al vol, l'esperit català qui ens mena ja és prou seré per a que mai s'enlloti per camins que ens allunyarien del nostre convenciment.

En sorgir a la llum, L'IDEA ve a ofrenar a tota la premsa digna, amb un salut cordial, la mellor fermança de confraternitat.

Les lletres catalanes, segueixen un camí veritablement esponerós. Plau-nos recomanar als nostres amics els volums fa poc publicats i dels quals ens en ocuparem, si Déu vol, més extensament: «La mare Balena», de Víctor Català; «Els Herois», d'en Bertrana; «Tres poemes», d'en Lleonnart; «L'oreig entre les canyes», d'en Carner; «L'encís de la mar», d'en Raventós; «Lletres a una amiga extranjera», d'en Ferràn i Mayoral; «Selvatana amor», d'en Guerau de Liost, i «Els singulars anecdotics», d'en Plàcid Vidal, a qui uns quants amics han homenatjat amb motiu de lo molt acertadament que ha publicat aquest volum.

Hem de constatar també la nova sèrie de publicacions que edita *La Revista*, titolada «Artistas catalans contemporanis», en la qual secció ha publicat dos volums, el primer dedicat a En Joaquim Sunyer, per Alexandre Plana, y colofó de J. M. Junoy; i el segon a Enric Casanovas, per J. Plà, i colofó de J. M. Junoy, que també en parlarem pròximament.

Amb joia franca ens és grat parlar, encara que amb breus paraules, d'enlairament espiritual de la VIII Festa de la Música Catalana. Aquesta se celebrà amb tot esplendor i entusiasme al Palau de la Música, recó escullit i discret, recó noble

i pur, on s'assaboreix lo més bell i delitós de la nostra terra. Com era d'esperar, l'èxit fou clamorós per part del públic tan àvid i tan aimador de la nostra sempre bella cançó popular. La nostra cançó, com digué molt bellament el president Mossèn Lluís Romeu en un eloqüent parlament, és l'arrel d'on tenia que sortir tota música per sàvia que fos...

«Jo no sé si mai algú ha pogut dir perquè és bonica una cançó. És bonica perquè ens agrada, i ens agrada perquè és bonica. I això és tot.»

Fou aplaudidíssima la formosa tasca de Mn. Romeu, qual discurs llegí Mn. Puntí. Foren guanyadors dels premis el mestre Joan B. Lambert, guanyador del segon premi, no havent-se otorgat el primer, el qual com li pertocava feu Regina de la Festa a Na Maria de la S. Agulló de Lambert.

Els altres autors premiats foren En Joan Manent, Mn. J. Muset, Juli Garreta, Antoni Botey, Francesc Figueras i en Tomàs Buxó, al qual se li concediren dos premis.

Llegí una ben documentada Memòria el secretari En Francesc Pujol, encarregant-se del discurs de gràcies En Vicens de Moragas, vice-president de l'Orfeó, i es donà per termenada tan bella festa.

Déu vulgui que per molt anys puguem assistir-hi sempre amb el mateix entusiasme i portant dintre del cor la nostra cançó.

Voldriem fer-nos ressò de tots els batecs de la vida artística i cultural de la nostra terra. Per tant, préguem a tot-hom l'ajut en la nostra tasca.

Les nostres planes, romanen francament ofertes a totes les escoles i a totes les tendències; dins, emperò de la pura concepció de l'Art.

Ens ocuparem en un dels vinents números d'un nou llibre d'En Jean-Desthieux titolat: «La lliçó de Pyrrhus o la Pau no és estat feta».

Imp. Social: Santa Madrona, 21 - Vilanova i Geltrú
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

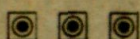

ANGUERA Y COMP.^A

APARTAT DE CORREUS 191

TELÈFON 249 H

BARCELONA

GRAN FÀBRICA DE GRASSES I OLIS
PER AL COMERÇ I L'INDÚSTRIA

És la primera casa de Catalunya que ha instal·lat
en son grandíós estatge d'Hospitalet, els aparells
moderns i altres avenços a l'estil de les més
renomnades fàbriques del món.

LA MERCANTIL BARCELONESA

S. A.

DIPÒSIT DE VENDA
A CÀRREC DE PERE RIERA

VERDI, 52

ESMERAGDA, 10

PAPERERIA
OBJECTES D'ESCRITORI
POSTALS DE TOTES MENES

ANGUERA Y COMP.

APARAT DE CORRELS I...

BARCELONA

GRAN FABRICA DE GRASSES I OILS

PER AL CO...

Establiment
on se ven
molt de
molt de les m...

LA BIBLIOTECA
SOCIAL
J. VERN

LA MERCAT DE BARCELONA

S. A.

DIPÓSIT DE VENDA

A CÀRREG DE PERE RIERA

VERDE

P. A. F. H. E. R. A.

ORÉCTES D'ESCRIPTORI

POSTALS DE TOTES MENES

UNB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General